

Strategier för Juridiska fakulteten 2019 – 2022

Övergripande strategier

JURIDISKA FAKULTETEN ska vara en nationellt ledande och internationellt framstående fakultet avseende såväl rättsvetenskaplig forskning och undervisning som samverkan med det omgivande samhället. Dessa tre grenar av fakultetens verksamhet är sammanlänkade och förutsätter varandra. Undervisningen som bedrivs vid fakulteten är och ska vara nära kopplad till och återspegla den forskning som bedrivs vid fakulteten. Härigenom säkerställs att undervisningen bedrivs på vetenskaplig grund. Internationell förståelse och kompetens ska utgöra en självklar och integrerad del inom utbildning och forskning. Fakultetens internationaliseringsarbete förutsätter konstruktiv samverkan med det omgivande samhället i syfte att lösa nationella och globala utmaningar.

Juridiska fakulteten är del av ett dynamiskt storstadsuniversitet, präglad av interkulturella och internationella influenser. Fakulteten kännetecknas av ett samhällsengagemang som ger avtryck i såväl undervisning som forskning. Verksamheten genomsyras av närheten till central offentlig förvaltning och rättskipning samt näringsliv, organisationer, ambassader och andra organ. Juridiska fakultetens samarbeten med övriga fakulteter på universitetet och med andra universitet och lärosäten, såväl nationellt som internationellt, ska fördjupas. Likaså ska kontakterna med det omgivande samhället fortsätta och även fördjupas. Ambitionerna att påverka samhällsutvecklingen går via spridningen av forskningsresultat samt deltagande i samhällsdebatten och olika offentliga organ såsom utredningar och styrelser.

Juridiska fakulteten ska präglas av strävan efter en hållbar samhällsutveckling. Helhetsperspektivet innebär både att studenterna genom undervisningen ska ges ett hållbarhetsperspektiv på samhällsnivå och att den egna verksamheten ska vara hållbar. Hållbar utveckling kan delas in i tre dimensioner, ekologisk och social samt

ekonomisk hållbarhet, vilka alla ska beröras i undervisningen och präglade styrningen av verksamheten.

Ekologisk hållbarhet innebär på samhällsnivå att produktionen av varor och tjänster inte får äventyra ekosystemens bärformåga, dvs. naturen måste hinna återskapa uttagna resurser. För fakultetens verksamhet innebär detta att naturresursanvändningen ska minskas genom konkreta åtgärder. Social hållbarhet tar ytterst sikte på individens välbefinnande som på samhällsnivå bl.a. går via juridiskt relevanta begrepp såsom rättvisa, rättigheter och makt. För fakultetens egna verksamhet är det främsta frågan om åtgärder för att främja den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Fakulteten arbetar aktivt för att främja jämställdhet och likabehandling och för att verksamheten ska präglas av akademisk pluralism. Fakulteten ska utgöra en attraktiv och inkluderande arbets- och studiemiljö med hög tillgänglighet för alla och dessutom främja mångfald bland både studenter och anställda. Ekonomisk hållbarhet är på samhällsnivå ett omstritt begrepp men för fakulteten innebär det konkret att verksamheten ska präglas av långsiktig ekonomisk balans.

Genomförandet av fakultetens strategier är i många fall beroende av Juridiska institutionens åtgärder. Arbetet vid fakulteten och institutionen ska präglas av god förvaltning och professionalitet. God förvaltning innebär bl.a. att var och en har rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid. Beslutsfattande ska ha stöd i lag eller annan del av rättsordningen, genomföras under rättssäkra, förutsebara och enkla former, samt med iakttagande av allas likhet inför lagen. Åtgärder som vidtas mot enskilda ska vara proportionerliga i förhållande till det eftersträlvade ändamålet. Professionalitet innebär att uppträdandet mot medarbetare och studenter ska vara korrekt och tillmötesgående samt att ovidkommande hänsyn inte ska tillåtas spela in.

Juridiska fakulteten bedriver sin verksamhet i det natursköna Frescati – en miljö som manar till att värna om den ekologiska hållbarheten.

Forskning och forskarutbildning

ALLMÄNNA PRINCIPER för forskningen är att forskningsproblem fritt får väljas, forskningsmetoder fritt får utvecklas och forskningsresultat fritt får publiceras. Juridiska fakultetens forskning och forskarutbildning präglas av dessa principer.

Principerna om forskningens frihet och självständighet ska karaktärisera det vetenskapliga arbetet vid fakulteten. Fakulteten ska också verka för att forskningen ska vara samhällsrelevant och innovativ, med mål att prestera nationellt ledande och internationellt framstående forskning av hög kvalitet.

Juridiska fakultetens forskning utmärks av både bredd och spets. Bredd fordras för att försäkra en hållbar och robust forskarmiljö och för att undervisningen ska kunna vila på vetenskaplig grund. Spetsforskning skapar ny kunskap och

nya insikter och är, i ett samhälle och en värld i förändring och utveckling, en förutsättning för att säkerställa en nationellt ledande och internationellt framstående position.

Rättsvetenskapen blir allt viktigare för förståelsen av rätten och samhället och bidrar i högre utsträckning till samhällsutvecklingen. Rätten blir alltmer komplex under intryck av ökad europeisering och annan internationalisering, ökad rörlighet och kulturell pluralism, förändringar i medielandskapet samt ökad granskning av rättsväsendet. Rättsvetenskapen utmanas också av en generell ”juridifiering” av samhället, kombinerad med ökad användning av ny teknik och kunskap samt alternativa former av reglering och tvistelösning. Rättssamhällets grundläggande värderingar utmanas i allt högre grad. Dessa utmaningar förutsätter att den rättsvetenskapliga

forskningen baseras på ett kritiskt förhållningssätt som på vetenskaplig grund undersöker och ifrågasätter normer, strukturer och information och därigenom bidrar till samhällsutvecklingen.

Ett kritiskt förhållningssätt på vetenskaplig grund förutsätter frihet och självständighet i forskningen, vilket i sin tur kräver en öppen dialog och en levande forskningsmiljö. Redan idag bedrivs framgångsrik forskning inom ramen för olika institut, centra och andra former av forskargemenskap.

Forskarmiljön vid fakulteten ska präglas av kollegialitet, där medarbetarnas erfarenheter, nyfikenhet och kunskapsutbyte samt kritiska granskande bidrar till framstående forskning av hög kvalitet. Detta gäller informell kollegial verksamhet, såsom vetenskapliga samtal i form av exempelvis seminarier och workshopar, såväl som ett mer formaliserat utbyte kollegor emellan, genom peer review-förfaranden och annan granskning av kollegornas forskning. Fakulteten ska sträva efter att stödja mer sammanhängande forskningstid för fakultetens forskare. Det är även fakultetens målsättning att både uppmuntra och ge meritvärde åt de forskare som har framgång i att erhålla finansiering för sin egen eller andras forskning.

I takt med att rätten globaliseras gör också forskningen det. Fakulteten strävar efter internationellt utbyte och samarbeten på alla nivåer, från forskningsvistelser vid utländska universitet och besök av utländska forskare, till anordnandet av internationella konferenser. Det är lika viktigt att ge utländska forskare och anställda goda och enkla möjligheter att lära sig svenska, som att ge svenska forskare och anställda goda möjligheter att förbättra sin engelska. Härigenom förbättras möjligheterna att mot den globala omvärlden tillgängliggöra fakultetens forskningsresultat. Detta kan exempelvis ske genom publicering av fakultetens forskning i open access.

Forskarutbildningen utgör grunden för den akademiska karriären och kan även leda till andra yrkeskarriärer. I fakultetens forskarutbildning ingår doktorandkurser som ger en bred och fördjupad rättsvetenskaplig grund, både vad gäller doktorandens ämnesspecifika område och metodologiska frågor. Under forskarutbildningen integreras även doktoranden i forskargemenskapen genom handledning, seminarier och annat utbyte med kollegor. För doktorandernas vetenskapliga utveckling har handledarna ett särskilt ansvar, men doktorandernas utveckling är också en angelägenhet för varje seniorforskare, liksom för fakulteten i stort. För att möta framtidens forskningsutmaningar måste doktoranderna lära sig att verka i en internationaliserad vetenskaplig miljö och vara beredda att presentera sin forskning på annat språk än svenska.

Modern rättsvetenskap drar nytta av influenser från och samarbeten med andra vetenskapsområden, men bidrar också själv till utvecklingen av dessa. Rättens ökande komplexitet betyder att nya metoder och nya kunskapsområden måste beaktas och ges möjlighet att utvecklas inom rättsvetenskapen. Detta kan fordra samarbete med andra discipliner. Samarbete med forskare inom andra vetenskapsområden ska därför uppmuntras. Fakulteten strävar efter att ge forskarna, såväl inom som utanför fakulteten, bättre förutsättningar att samarbeta i projektform. Inte minst uppmuntras samarbete med forskare på Stockholms universitet, bland annat inom det humanvetenskapliga områdets profilmråden.

Ett forskningsetiskt förhållningssätt inom den rättsvetenskapliga forskningen är en förutsättning för framstående forskning. Fakulteten strävar därför efter att öka de forskningsetiska inslagen i doktorandutbildningen och i fortbildningen av fakultetens övriga forskare.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- Verka för att fakultetens forskning sprids i välrenommerade tidskrifter och andra kanaler, såväl internationellt som nationellt.
- Verka för att fakultetens forskning tillgängliggörs genom open access.
- Utveckla en rutin för att följa upp användningen av forskningstid med beaktande av forskningens frihet.
- Värna om forskarnas arbetsmiljö genom att skapa mer sammanhängande forskningstid och förbättra det forskningsadministrativa stödet.
- Värna om doktorandernas arbetsmiljö.
- Fortsätta uppmuntra bildandet, förvaltandet och utvecklandet av livskraftiga forskningsmiljöer.
- Förstärka förutsättningarna för samarbete med utländska forskare, bl.a. genom att underlätta mottagandet och integreringen av utländska forskare.
- Ytterligare stärka inslaget av forskningsetik i forskningen och forskarutbildningen genom exempelvis seminarier och workshoppar.
- Utveckla organiseringen av fakultetens internationaliseringsarbete beträffande forskning och utbildning på forskarnivå.
- Fortsätta att utveckla system för kvalitets-säkring av samtliga examensmål för forskarutbildningen.
- Verka för att forskningsprojekt avslutas inom finansierad tid.

I februari 2019 stod Juridicum värd för Law School Global League Deans' meeting. Nätverket strävar efter att bidra till debatten om globaliseringen av juridik och dess konsekvenser för juridisk utbildning, forskning och praktik. I anlutning till dekanmötet hölls en konferens på temat Global Social Rättvisa.

Avin Kadir från Mångfaldsprojektet introducerar nya studenter till juristprogrammet. Mångfaldsprojektet ingår i fakultetens satsning på inkludering och breddad rekrytering.

Utbildning på grund- och avancerad nivå

VID FAKULTETEN BEDRIVS akademisk professionsutbildning i juridik på rättsvetenskaplig grund, främst inom ramen för juristprogrammet. Utbildningen som bedrivs vid fakulteten är landets största, med alla de fördelar av mångfald som ett stort sammanhang ger. Alla utbildningar vid Juridiska fakulteten ska bedrivas med hög kvalitet vad gäller innehåll och pedagogik. Juristprogrammet i Stockholm har nyligen reformerats på så sätt att all examination ska säkerställa att studenterna har förmåga till principiellt, kritiskt och vetenskapligt tänkande, Stockholmsmodellen. Stockholmsmodellen har sin grund i ett rambeslut som fattats av fakultetsnämnden och som syftar till att höja kvaliteten i juristutbildningen.

Juristprogrammet är och ska förbli den centrala utbildningen på fakulteten, men högre utbildning ska även ges i form av magisterprogram. Juristprogrammet ska vara nationellt ledande och magisterprogrammen ska vara internationellt framstående. Juristprogrammet och andra utbildningar

ska alltså präglas av principiellt, kritiskt och vetenskapligt tänkande, och utbildningen ska garantera såväl bredd som spets och ska präglas av tydlig ämnesintegration och kunskapsprogression. Studenterna ska också genom olika pedagogiska medel tränas i sin förmåga att lösa juridiska problem samt i att uttrycka sig väl i tal och skrift. Fakultetens ambition är att fortsätta att utveckla magisterprogrammen, eftersom dessa fyller en viktig funktion såväl i forskning och utbildning som i fakultetens internationaliseringsarbete.

Studenterna ska tillägna sig fördjupade kunskaper i och förståelse för centrala nationella och internationella juridiska ämnen och dessas samhälleliga kontext. Utbildningen ska ge studenterna en mycket god förmåga att använda olika juridiska tolknings- och tillämpningsmetoder, och en juristexamen ska garantera förmåga att utföra kvalificerade bedömningar av komplexa juridiska frågeställningar. De europeiska och internationella dimensionerna ska tydliggöras

i utbildningen. Fakulteten ska också se till att studenterna aktivt och engagerat tar ansvar för sitt lärande, innefattande såväl den lärarledda undervisning som själv- och gruppstudier på heltid.

Fast anställda, disputerade lärare ansvarar för utbildningen. Undervisningen kan också bedrivas av doktorander och vid behov även av praktiker med expertkompetens. Fakulteten ska fortsätta rekrytera framstående universitetslektorer för att säkerställa att den nödvändiga kompetensen finns på samtliga obligatoriska kurser på juristprogrammet. Fast anställda lärare ska ha ämnesspecifik kompetens och pedagogisk utbildning samt erfarenhet och förmåga att reflektera över undervisningen. Fakulteten ska också fortsätta att utnyttja möjligheten att involvera externa lärare, t.ex. praktiserande jurister med expertkompetens, i undervisningen. Tanken är att dessa lärare, som bland annat kommer ifrån domstolar, myndigheter och advokatbyråer, i första hand ska bidra till att studenterna bibringas praktiskt relevanta färdigheter.

De rättsliga systemen i en föränderlig värld är dynamiska och under ständig utveckling. Nya

regelverk, och till och med helt nya rättsområden, utvecklas. En jurist måste därför delta i det livslånga lärandet, och forskare och lärare ska kunna bidra med sin kompetens i vidareutbildningen av yrkesverksamma jurister och andra som är i behov av juridisk vidareutbildning. Sådan vidareutbildning ska framförallt ges i fristående kurser och i form av uppdragsutbildning.

Juridiska fakulteten ska fortsätta att utveckla och stärka sina pedagogiska metoder, inklusive examinationsformer. Fakulteten ska öka användningen av IT i undervisningen och examinationen, i syfte att utveckla undervisningsformer och lärandemiljöer, att examinera effektivare och mer varierat samt att bidra till ökad studieaktivitet.

Juridiska fakulteten ska främja satsningar för att bredda rekryteringen av studenter. All undervisning ska bedrivas i ett öppet och inkluderande klimat som främjar diskussion och kritiskt tänkande, i en miljö som verkar för jämställdhet, likabehandling och mångfald.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- Upprätthålla en effektiv kvalitetsgranskning av all utbildning, som säkerställer att utbildning ges på vetenskaplig grund, att samtliga förväntade studieresultat examineras, att progressionen och integrationen på utbildningarna säkerställs, och att rambeslutet implementeras.
- Säkerställa att kursföreståndarkollegiet regelbundet ser över ämnesintegrationen av och progressionen hos de obligatoriska kurserna på juristprogrammet.
- Utveckla lärarkollegiets verksamhet för diskussion av pedagogiska och metodologiska frågor.
- Fortsätta att utveckla Stockholmsmodellen, bland annat genom att genomföra ett antal workshoppar som ska behandla implementeringen av denna modell, speciellt de moment som rör det kritiska och vetenskapliga tänkandet.
- Tillsä tillse att andelen disputerade lärare i undervisningen är tillfredsställande.
- Se över utbudet av fristående kurser, i syfte att säkerställa fakultetens deltagande i det livslånga lärandet.
- Stödja och uppmuntra Mångfaldsprojektet samt utvärdera andra möjliga åtgärder i syfte att främja likabehandling och breddad rekrytering.

Sveriges riksdag. Juridiska fakulteten är en flitigt anlita remissintans som därmed bidrar till lagstiftningens utformning.

Samverkan med det omgivande samhället

En av Juridiska fakultetens tre huvuduppgifter är att samverka med det omgivande samhället. Samverkan innebär såväl att kunskap strömmar från fakulteten och dess medarbetare till det omgivande samhället som att kunskap inhämtas från det omgivande samhället. Primärt sker detta genom att medarbetarna genom olika uppdrag och uppgifter allmänt bidrar till samhällsutvecklingen och att de sprider resultatet av sin forskning samt interagerar med aktörer utanför akademien i syfte att inspirera forskning och utbildning. Samverkan sker såväl nationellt som internationellt.

Att Juridiska fakultetens verksamhet är samhällsrelaterad framgår inte bara av efterfrågan på den juridiska litteratur som produceras vid fakulteten, utan också av referenser i motivuttalanden, domar och myndighetsrapporter. Även fakultetens remissvar får ofta betydande genomslagskraft.

Medarbetarna ska uppmuntras att åta sig uppdrag och uppgifter som bidrar till samhällsutvecklingen, såsom att svara på remisser, medverka i statliga utredningar och styrelser, delta i samhällsdebatten samt samverka med och påverka det praktiska rättslivet.

Medarbetarna ska också uppmuntras att sprida resultaten av sin forskning i andra kanaler än de traditionellt rättsvetenskapliga. Juridiska fakulteten ska löpande utveckla formerna för att kommunicera i informationssamhället och sprida resultaten av sin forskning. Informations-samhället har förändrat förutsättningarna för samverkan med det omgivande samhället. Det är lättare att nå ut med forskning genom egna kanaler, liksom att utbyta erfarenheter och kunskap med forskare och andra aktörer.

Slutligen ska medarbetarna uppmuntras att genom externa kontakter söka inspiration för forskning och utveckling. Aktörer utanför akademien, såsom anställda vid statliga myndigheter, företag, domstolar och intresseorganisationer kan med sina insikter om praktiskt relevanta frågeställningar bidra till att inspirera forskning. De externa aktörerna kan vidare bidra till att Stockholmsmodellens mål att utbildningen ska vara samhällsrelevant uppfylls.

Den nära kopplingen mellan rättsvetenskap och juridisk praktik är kännetecknande för Juridiska fakultetens verksamhet. Detta sker exempelvis genom fakultetens omfattande seminarieverksamhet.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- Engagera fakultetens Arbetsmarknadsråd i arbetet med att göra forskning och utbildning mer samhällsrelevant.
- Utveckla en kommunikationsstrategi.
- Dokumentera fakultetens samverkan med det omgivande samhället, bland annat i verksamhetsberättelsen.

Rekrytering och kompetensutveckling samt arbetsmiljö

Kompetent och lämplig personal är avgörande för att kunna genomföra de strategier som beskrivs i det här dokumentet. För att nå dit fordras såväl effektiva rekryterings- och anställningsprocesser som möjlighet till utveckling av kompetensen hos befintlig personal. Möjligheten till kompetensutveckling är viktig inte endast för att nå kvalitetskraven utan också för att kunna behålla personal. En god arbetsmiljö och en fungerande organisation är i sin tur förutsättningar för framgångsrik rekrytering och kompetensutveckling.

En god arbetsmiljö förutsätter att medarbetarna har balans i sin arbetsinsats och utgör del av väl fungerande arbetslag. Lärare och forskare ska därför anställas i tillräcklig grad för att arbetsbelastningen ska bli rimlig och jämt fördelad mellan medarbetarna samt så att lämpliga lärar- och forskarlag skapas. För att nå målen med utbildningen krävs en större andel tillsvidareanställda lärare. Även vid rekryteringen av teknisk-administrativ personal ska beaktas möjligheten för medarbetarna att nå balans i arbetsbelastningen samt behovet av fungerande arbetslag. För att nå de strategiska målen för forskning och undervisning krävs tekniskt-administrativ personal med hög kompetens och stark servicekänsla. Rekryteringsprocessen är en viktig del för att uppnå detta men även kompetensutveckling hos befintlig personal.

Arbetsmiljöåtgärderna syftar till att medarbetarnas arbetsuppgifter ska utföras effektivt och på ett tillfredsställande sätt. Det kan ske genom att främja arbetsglädje, utvecklingsmöjligheter

och trygghet samt att förebygga arbetsmiljörelaterad ohälsa. Vidare är det viktigt att skapa möjligheter för delaktighet i utformningen av den egna arbetsplatsen samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör de egna arbetsuppgifterna.

En god arbetsmiljö förutsätter att alla bemöter varandra på ett respektfullt sätt. Likabehandling och jämställdhet ska prägla arbetsplatsen liksom nolltolerans mot kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Fakulteten ska anta meriterade och lovande doktorander som bedöms kunna utvecklas till kompetenta forskare och lärare. I rekryteringsprocessen ska beaktas kompetensförsörjningen. Lärare och forskare vid Juridiska fakulteten ska rekryteras genom breda och vid behov internationella utlysningar. Fakulteten ska rekrytera meriterade lärare och forskare som:

- är eller kan utvecklas till framstående forskare;
- kan bidra till levande forskarmiljöer;
- är intresserade av undervisning och pedagogik; och
- vill verka för fakultetens utveckling samt engagera sig i fakultetens gemensamma intressen.

Rekryteringen ska vara meritbaserad, och inom dessa ramar ska fakulteten aktivt arbeta för jämställdhet, mångfald och pluralism samt uppmuntra mobilitet. Fakulteten värdesätter även åldersspridning bland anställda eftersom

det bidrar till en dynamisk verksamhet där nya idéer kan mötas och brytas.

Fakulteten ska främja möjligheterna för pensionerade forskare att ha tillgång till fakultetens forskningsinfrastruktur.

Fakulteten ska arbeta för att förbättra yngre forskares karriärvägar och främja deras mobilitet.

Andelen anställda som inte är svenskspråkiga eller har svenska som förstaspråk har under

senare år ökat betydligt. Detta har skapat ett behov av att genom särskilda insatser integrera dessa i verksamheten, såväl vad gäller språket som i övrigt. Den ökade internationaliseringen innebär också ett ökande behov för anställda med svenska som förstaspråk att behärska engelska på hög nivå. Personalen ska därför erbjudas allmänna språkkurser och även sådana som är specialanpassade till den juridiska miljön i både svenska och engelska.

Åtgärder

Juridiska fakulteten ska:

- Utveckla formerna för fungerande arbetslag.
- Säkerställa lämplig kompetens hos medarbetarna.
- Återkommande utlysa och finansiera anställningar som post dok och annan anställning för nydisputerade.
- Utveckla organisationen av och policy för fakultetens internationella rekryteringar, till exempel ifråga om utlysningar och språkrav.
- Säkra att anställda erbjuds undervisning i svenska och engelska under arbetstid.

Södra huset. Av universitetets 33 000 studenter är cirka 4000 inskrivna vid Juridiska institutionen.

